

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТИЧНИЙ КОНСАЛТИНГ**
(обов'язкова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма	Політологія
спеціальність	052 Політологія
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь	магістр

Розробник:
Макарець Світлана,
к.іст.н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант:
Некряч Анастасія,
д. політ. н., професор, професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Політичний консалтинг
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	<i>Викладач:</i> Макарець Світлана, к. іст. н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 458 (навчальний корпус № 4) e-mail: svitlana.makarets@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/makarec-svitlana-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	052 Політологія ОПП Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	Дисципліни, що передують вивченню навчальної дисципліни «Політичний консалтинг» відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми «Політологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти: «Актуальні проблеми сучасної політики», «Державна політика», «Кратологія».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття здобувачами вищої освіти базових знань з теорії та практики політичного консалтингу, вміння аналізувати та узагальнювати політичні процеси, застосовувати технології політичного консультування в практичній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомлення з еволюцією поглядів на політичне консультування; отримання необхідних знань про суть, зміст і форми консультування в сучасному світі; формування уявлення про консультування як одну із сучасних форм бізнеса; визначення специфіки діяльності політичних консультантів; вивчення особливостей взаємодії між політичними консультантами, суб'єктами влади та ЗМІ; ознайомлення з технологіями політичного консалтингу; розвиток умінь і навичок використання технологій політичного консалтингу в професійній діяльності.

Компетентності:

загальні:

ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові, предметні):

СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні.

СК 08. Здатність до виконання професійних обов'язків в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях та громадських організаціях.

Програмні результати навчання:

ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

ПР 09. Надавати експертні й аналітичні консультації органам влади, політичним партіям, громадським організаціям.

Програма та структура навчальної дисципліни
Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин 052ПОЛІТ мд 2021			
	усього	у тому числі		
		л	с	с.р.
Тема 1. Політичний консалтинг як сфера політичної діяльності.	12	2	2	8
Тема 2. Історія розвитку політичного консалтингу.	12	2	2	8
Тема 3. Політичний консалтинг як професійна діяльність.	12	2	2	8
Тема 4. Організація процесу політичного консалтингу.	13	2	2	9
Тема 5. Технології політичного консультування.	13	2	2	9
Тема 6. Політичний консалтинг і засоби масової інформації.	13	2	2	9
Тема 7. Консалтинг виборчої кампанії та іміджу публічного політика.	15	2	4	9
Усього годин	90	14	16	60

Оцінювання результатів навчання
Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування на семінарських заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Участь у круглому столі (підготовка доповіді)	
ПР 06	15	15	8	4	42
ПР 08	10	10	6	3	29
ПР 09	10	10	6	3	29
Разом	35	35	20	10	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування на семінарських заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Участь у круглому столі (підготовка доповіді)	
Тема 1. Політичний консалтинг як сфера політичної діяльності.	5	5			10

Тема 2. Історія розвитку політичного консалтингу.	5	5			10
Тема 3. Політичний консалтинг як професійна діяльність.	5	5			10
Тема 4. Організація процесу політичного консалтингу.	5	5			10
Тема 5. Технології політичного консультування.	5	5			10
Тема 6. Політичний консалтинг і засоби масової інформації.	5	5			10
Тема 7. Консалтинг виборчої кампанії та іміджу публічного політика.	5	5	20		30
Самостійна робота				10	10
Разом	35	35	20	10	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на семінарських заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за семінарське заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, контрольної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Горбатенко С. В. Політичне консультування. *Прикладна політологія* : навч. посіб. / за ред. В. П. Горбатенка. Київ : ВЦ «Академія», 2008. С. 438–453.
2. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Захист інформації: міжнародні відносини та політичний консалтинг : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 312 с.

3. Литвин А. В., Магда Є. В., Смола Л. Є., Фісенко Т. В. Політичне консультування як феномен масових комунікацій : монографія. Харків : Факт, 2017. 200 с.
4. Охріменко О. О., Кухарук А. Д. Міжнародний консалтинг : навч. посіб. Київ : НТУУ «КПІ», 2016. 184 с.
5. Політичний консалтинг в Україні / Т. В. Березовець (ред. та авт. передм.). Київ : Агенція комплексного розвитку Martin group, 2005. 178 с.
6. Телешун С.О., Баронін А.С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації : курс лекцій. Київ : Паливода А. В., 2001. 112 с.
7. Чупрін Р. В. Політичний консалтинг : метод. реком. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 56 с.

Допоміжні

1. Дзюбенко Ю. М. Формування політичного консалтингу в Україні: особливості та перспективи. *Актуальні проблеми політики*. 2018. № 62. С.199–205.
2. Дзюбенко Ю. М. Зовнішнє та внутрішнє політичне консультування: переваги та недоліки. *Актуальні проблеми політики*. 2019. № 63. С.73–81.
3. Квітка К. Політичні консультанти – політичні актори? *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2009. Вип. 44. С. 135–144.
4. Квітка К. Професіоналізація виборчих кампаній (діяльність політичних консультантів в Україні). *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2010. Вип. 6. С. 185–194.
5. Литвин А. В. Спічрайтинг як технологія політконсалтингу. *Технологія і техніка друкарства*, 2018. № 4(58). С. 84–90.
6. Магда Є. Вплив соціальних мереж на політичне консультування в умовах гібридної агресії. *European political and law discourse*. 2017. Vol. 4 Issue 2. P. 130–135.
7. Міненкова П. В. Недержавні аналітичні центри в системі стратегічного політичного консультування: реалії постіндустріального суспільства. *Регіональні студії*. 2020. № 20. С. 51–55.
8. Свирид З. Витоки, сутність та основні підходи до визначення політичного консультування на сучасному етапі. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2012. Вип. 24. С. 56–61.
9. Свирид З. Політичний консультант: сутність діяльності та специфіка особистісних якостей. *Соціогуманітарні проблеми людини*. 2013. № 7. С. 95–105.
10. Свирид З. В. Типологія та функції політичного консалтингу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Питання політології*. 2014. № 34. С. 123–130.
11. Хорішко Л. Політичний консультант як суб'єкт політико-технологічної діяльності. *Політичний менеджмент*. 2012. № 3. С. 161–168.
12. Юрченко Є. О. Політичне консультування у виборчому процесі: зарубіжний досвід та українська практика. *Вісник Академії адвокатури України*. 2010. № 1. С 12–17.
13. James A. Thurber. Campaign Warriors: The Role of Political Consultants in Elections. Brookings Institution Press, 2000. 216 p.
14. Medvic S. Political Consultants in U.S. Congressional Elections. Ohio State University Press, 2001. 224 p.
15. Medvic Stephen K. Professional Political Consultants: An Operational Definition. *Politics*. 2003. Vol. 23(2). P. 119–127.
16. Rich A. Think Tanks, Public Policy and the Politics of expertise; Cambridge : Cambridge Univ. Press, 2004. 272 p.
17. Sean A. Cain. An Elite Theory of Political Consulting and Its Implications for U.S. House Election Competition. *Political Behavior*. 2011. Vol. 33. № 3. P. 375–405.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Українського центру політичного менеджменту. URL: <http://www.politik.org.ua/>
2. Офіційний сайт Міжнародної асоціації політичних консультантів. URL: <https://iapc.org/>

3. Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua/ua>
4. Офіційний сайт Центру політичного консалтингу. URL: <https://cpc.com.ua/>
5. Офіційний сайт American Association of Political Consultants. URL: <https://theaapc.org/>
6. Офіційний сайт Association of Professional Political Consultants. URL: <https://www.appc.org.uk/>
7. Офіційний сайт Association of Image Consultants International. URL: <https://www.aici.org/>